

ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ FİKRİ HAKLAR YÖNERGESİ

10 NİSAN 2014

1. BİRİNCİ BÖLÜM.....	4
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar.....	4
Madde 1 – Amaç:.....	4
Madde 2 – Kapsam:.....	4
Madde 3 – Dayanak:.....	4
Madde 4 – Tanımlar:.....	4
2. İKİNCİ BÖLÜM.....	5
Fikri Haklar, Üniversite Hakları, Fikri Haklar Komisyonu.....	5
Madde 5 – Fikri Haklar (FH).....	5
Madde 6 – Fikri Haklar (FH) Politikası.....	6
Madde 7 – Fikri Haklar Komisyonu (FHK).....	6
Madde 8 – Fikri Haklar Komisyonu’nun (FHK) Görevleri.....	6
Madde 9 – Fikri Haklar Komisyonu’nun Sekreteryası (FHKS).....	7
Madde 10 – FHK Toplantıları:.....	7
3. ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	7
Madde 11 - Temel Prensipler ve Uygulamalar.....	7
11.1 Hizmet ve Serbest Buluşlar:.....	8
11.2 Kurumsal Eserler:.....	8
11.3 Eserler.....	8
11.3.1 Genel Kural:.....	8
11.3.2 Bildirim Yükümlülüğü:.....	8
Madde 12 –Üniversitenin Buluşa İlişkin Hakları:.....	9
Madde 13- Fikri Hak Sözleşmeleri:.....	9
Madde 14 – Harici Sponsorluk:.....	9
Madde 15 – Serbest Fikir Ürünleri.....	10
Madde 16 – Ticarileştirme.....	10
16.1 Genel.....	10
16.1.1 Lisans:.....	10
16.1.2 Münhasır ve Münhasır Olmayan Lisans:.....	10
16.1.3 Maliyetler:.....	10
16.2 TTO Bildirimi:.....	10
16.2.1 Fikir Ürünü Sahiplerinin Desteği:.....	10
16.2.2 Gelirleri Paylaşımı:.....	10
Madde 17 – Yurt Dışında Hakların Korunması:.....	10
Madde 18 – Diğer Sözleşmeler:.....	11
Madde 19 – Bedel:.....	11

Madde 20 – Gizlilik:	11
Madde 21 - Üniversite Haklarından Feragat:	11
Madde 22 – Uygulama ve Yürürlük:	11

1. BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Madde 1 – Amaç: Bu Yönerge'nin amacı, Çankaya Üniversitesi'nde yapılan fikir ürünlerinin korunması, Çankaya Üniversitesi ile fikir ürünü oluşturan öğretim üyeleri ve görevlileri, öğrencileri arasındaki Fikri Hakların belirlenmesi, fikir ürünlerinin bildirimlerinin yapılması, korunması, lisanslanması ve ticarileştirilmesi konusundaki faaliyetler ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Madde 2 – Kapsam: Bu Yönerge, Çankaya Üniversitesi'nde yapılan fikir ürünlerinin korunması ve bu korumaya ilişkin çalışma şekline ilişkin kurallar ile; Üniversite'den hak bedellerinin tamamını veya bir kısmını veya herhangi bir bedel alıp almadıklarına bakılmaksızın tam zamanlı veya yarı zamanlı çalışan öğretim üyelerini, misafir öğretim üyelerini, tam zamanlı ve yarı zamanlı görevliler ve çalışanları, tam ve yarı zamanlı öğrencileri (lisans ve lisansüstü) ve araştırmacılar (doktora öncesi ve sonrası) dahil olmak üzere Üniversite'deki tüm kişileri kapsar.

Madde 3 – Dayanak: Bu Yönerge, 21.08.2013 tarih ve 28742 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ TEKNOLOJİ TRANSFER OFİSİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ YÖNETMELİĞİ"ne, "Çankaya Üniversitesi Politika ve Strateji Belgesi"ne, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilat Kanunu, 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve diğer ulusal yasal düzenlemeler, bölgesel ve uluslararası antlaşmalara dayanılarak hazırlanmıştır.

Madde 4 – Tanımlar:

Bu Yönergede geçen;

- Üniversite: Çankaya Üniversitesi'ni,
- Mütevelli Heyeti: Çankaya Üniversitesi Mütevelli Heyeti'ni,
- Rektör: Çankaya Üniversitesi Rektörü'nü,
- Yönetim Kurulu: Çankaya Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetim Kurulu'nu,
- FHK: Çankaya Üniversitesi Fikri Haklar Komisyonu'nu,
- TTO veya Merkez: Çankaya Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Uygulama ve Araştırma Merkezi'ni,
- Müdür: Çankaya Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü'nü,
- Akademik Birimler: Üniversite'nin Fakülteleri, Yüksekokulları, Meslek Yüksekokulları, Enstitüleri, Araştırma ve Uygulama Merkezleri ile Rektörlüğe bağlı akademik birimleri,
- Patent ve Marka Vekili: Türk Patent Enstitüsü'nden Patent ve Marka Vekil Belgesi'ne sahip kişi veya kurumu,
- FH: Fikri Hakları'nı, (FSEK ve Sınai Mülkiyet Hakları)
- FSEK: Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nu
- Sınai Mülkiyet Hakları; Buluşçu tarafından üretilen veya geliştirilen, fikrî faaliyet sonucu ortaya çıkan, patent veya faydalı model belgesi ile korunabilir buluşlar, endüstriyel tasarım, marka, coğrafi işaretler, entegre devre topografyası ve yeni bitki ve hayvan türleri ve bunların ıslah yöntemleri, bilgisayar programları ve bunların kaynak kodları ile ticari gizlilik anlaşması ile korunabilen teknik bilgi, ticari sır ve bunlar için yapılan başvurular ya da başvuru yapma hakları dâhil olmak üzere, bunların her türlü uzatma ve yenileme hakları, her durum ve halde dünyanın her yerinde dengi ya da benzeri etkiye sahip her türlü hak veya korumaya uygun formlarıdır.

- BSTB: TC Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nı
- Üye ve/veya Üyeler: Üniversite'de tam zamanlı çalışan öğretim elemanları ve öğrencileri
- BBF: Buluş Bildirim Formu'nu,
- Proje: Bu yönerge kapsamındaki projeleri,
- Sanayi Kontratlı Projeler: Ulusal ve uluslararası sanayi kuruluşları tarafından fonlanarak desteklenen projeleri,
- Ulusal Projeler: BSTB tarafından verilen SAN-TEZ, Teknogirişim Sermayesi, bağlı kuruluşlar TÜBİTAK, KOSGEB tarafından ve Bakanlıklar, Savunma Sanayi Müsteşarlığı, bağlı kuruluşlar İŞKUR, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK), Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) ve benzeri Sivil Toplum Kuruluşları tarafından desteklenen ulusal projeleri,
- Uluslararası Projeler: Avrupa Birliği (AB 7. ÇP-Horizon 2020 ve benzeri), ERA-NET, EUREKA, LDV Programları, NSF, COST, OECD, NIH, JPSS, Türkiye ve diğer ülkeler arasında yapılan ikili işbirliği programları ve benzeri uluslararası kuruluşlarca desteklenen dış kaynaklı projeleri,
- Hizmet Buluşları: Buluş yapan Çankaya Üniversitesi öğretim elemanlarının buluşları; Çankaya Üniversitesi idari personeli, Çankaya Üniversitesi öğrencilerinin Üniversite kaynaklarıyla yaptıkları projelerden ortaya çıkan buluşlar; Çankaya Üniversitesi ile ortak yapılan projelerde görev alanların bildirmekle yükümlü olduğu ve bildirimlerin Çankaya Üniversitesi tarafından hizmet buluşu olarak kabul edilen buluşları,
- Serbest Buluşlar: Hizmet buluşlarının dışında kalan diğer buluşları,
- Ticarileşme: Fikri Hakları'nın, devir, lisans, kuluçka merkezi (inkübator), filiz (spin-off) şirketi veya herhangi başka bir şekilde kullanılması da dâhil olmak üzere ticari amaçla tasarrufunu,
- PEHS: Patent ve Eserler Hakkı Sözleşmesini,
- Ar-Ge: Araştırma ve geliştirme faaliyetlerini,
- Fikir Ürünü: Burada sayılanlarla sınırlı olmamak üzere; patentler, markalar, inovasyon dahil buluşlar, endüstriyel tasarımlar, entegre devre topografyaları, internet alan adları, veri tabanları, bilgisayar yazılımları, ticaret sırları ve FSEK'unun kapsamında eserler, diğer fikir ürünlerini,

ifade eder.

2. İKİNCİ BÖLÜM

Fikri Haklar, Üniversite Hakları, Fikri Haklar Komisyonu

Madde 5 – Fikri Haklar (FH)

- Bu yönerge; bilgi üreten ve ürettiği bilgiyi paydaşlarıyla birey ve kamu yararına kullanmayı ilke edinmiş olan Çankaya Üniversitesi, bu çerçevede fikri haklar kapsamındaki fikir ürünlerinin hak sahipliği, korunması, değerlendirilmesi, ticarileştirilmesi, gelirin paylaşımı ile ilgili ilke ve esasları belirlerken, aynı zamanda aşağıdaki yararları amaçlar:
 - Bilimsel araştırmaların özendirilmesi ve desteklenmesi,
 - Araştırma ve geliştirme faaliyetleri ve üçüncü taraflarla yürütülecek teknoloji odaklı birlikteliklerinde izlenecek esasların belirlenmesi,
 - Üniversitenin ilgili birimleri tarafından fikri haklar kapsamındaki fikir ürünlerinin tespit edilmesi, korunması ve ticarileştirilmesine dair usul ve esasların belirlenmesi,
 - Üniversitenin fikri haklar kapsamındaki fikir ürünlerinin envanterinin çıkarılması,
 - Fikri haklar kapsamındaki fikir ürünlerinin ticarileştirilmesiyle elde edilecek ekonomik faydaların adil ve hakkaniyetli şekilde taraflar arasında paylaşımının sağlanması,

- Bilimsel araştırma ve iş birliktelikleri sonucunda ortaya çıkan fikri haklar kapsamındaki fikir ürünlerinin bilimin, insanlığın ve toplumun yararına kullanılmasına imkân yaratılması.

Madde 6 – Fikri Haklar (FH) Politikası

Üniversite’de çalışan kadrolu veya sözleşmeli tüm öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer çalışanlar tarafından, Üniversite’de çalıştığı ya da öğrenim gördüğü sürede yapılan araştırmalar esnasında ortaya çıkan fikir ürünlerinin hak sahipliği, her fikir ürününün kendine özgü yapısına uygun olarak yazılı kurallarla belirlenir. Üniversite’deki görevleri süresince ve Üniversite kaynaklarının kullanımı ile tamamen veya kısmen Üniversite öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer çalışanlar tarafından ortaya çıkarılan fikir ürünlerine ilişkin hak sahipliğinin, varsa fon kaynağı dikkate alınmaksızın, Üniversite’ye verilmesi öngörülür.

Madde 7 – Fikri Haklar Komisyonu (FHK)

Öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer çalışanların yaptığı ve fikri hakka konu olabilecek hak oluşturabilecek fikir ürünlerinin korunması, belgelendirilmesi, zaman damgası alınması, ticarileştirme potansiyeline sahip olanların ticari değerlerinin tespit edilmesi ve ticarileştirilmesi ve bunlarla ilgili maliyetlerinin nereden ve nasıl karşılanacağını planlanması, teknoloji transferi konularında izlenecek yol, fikri haklar ile ilgili diğer kararların alınması, uygulama ve düzenlemelerin takibi amacıyla Çankaya Üniversitesi bünyesinde bir “Fikri Haklar Komisyonu (FHK)” oluşturulmuştur.

FHK, Çankaya Üniversitesi Rektörlüğü’ne bağlı olup, Çankaya Üniversitesi TTO Müdürü, TTO FH Uzmanı, Mühendislik Fakültesi Dekanı ile Mühendislik Fakültesi’nden Dekan tarafından görevlendirilen en az biri patent sahibi üç Öğretim Elemanı, Proje Öneri Değerlendirme Komisyonu’ndan bir öğretim elemanı, Rektör tarafından atanan Hukuk Fakültesi’nden FH konusunda uzman bir Öğretim Üyesi, Mimarlık Fakültesi’nden bir Öğretim Üyesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi’nden bir Öğretim Üyesi ve hizmet satın alınan Patent Vekili Firma’dan patent konusu ile ilgili bir uzman olmak üzere 11 kişiden oluşmaktadır. FHK’nın Başkanı Üniversite’nin Rektörü’dür. Mühendislik Fakültesi Dekanı, FHK Başkan Yardımcısı’dır. Başkan olmadığı zamanlarda FHK toplantılarına Başkan Yardımcısı başkanlık eder. FHK üyelerini Rektör belirler ve onaylanmak üzere Mütevelli Heyeti’ne sunar. Mütevelli Heyeti tarafından onaylanan FHK üyeleri 3 yıl süre ile görev yapar. Aynı kişiler tekrar atanabilir.

FHK, FHK Başkanı’nın çağrısı ve en az yedi üye ile toplanır. FHK, kararlarını toplantıya katılanların oybirliği ile alır. Karar alınması gereken konunun niteliğine göre üniversite bünyesinden konunun uzmanları, somut konuda karar alınmasını desteklemek amacıyla, toplantıya davet edilebilir. FHK kararları yol gösterici nitelikte olup, Mütevelli Heyeti’nin onayı gerekir.

Madde 8 – Fikri Haklar Komisyonu’nun (FHK) Görevleri

Fikri Haklar Komisyonu aşağıdaki görevleri yürütür:

- Üniversite’de uygulanacak olan FH politikalarını belirler,
- FH kapsamındaki tüm fikir ürünlerini idari, hukuki ve ekonomik açıdan yönetir,
- Fikri Haklar konusundaki Yıllık Bütçeleri belirler ve FHK Başkanı tarafından, Mütevelli Heyeti’ne sunulur.
- Üniversite lehine korunan fikir ürünlerinin üçüncü kişiler tarafından izinsiz kullanımı ile oluşan haklara tecavüz durumlarında yapılacak işlemlere karar verir.
- Fikir ürünlerinin korunması için ulusal veya uluslararası başvuruların hangi ülkelerde yapılacağına karar verir,
- Konunun özelliğine ve belirlenmiş işletme politikalarına uygunluğuna göre bazı fikir ürünlerinin ticaret sırrı olarak saklanmasına ve açıklanmamasına karar verir.
- Fikir ürünlerine ilişkin hak sahipliğinden doğan haklarla ilgili bedellerin, bu Yönergeye

uygun olarak belirlenmesi ve ödenmesi için FHK Başkanı aracılığıyla Mütevelli Heyet'in onayına sunar.

- Fikir ürünlerinin korunması amacıyla gerekli diğer kararları alır.
- Teknoloji transferi konularında gerekli kararları alır ve gerçek ve tüzel kişilerle olan ilişkilere karar verir.
- Üniversite personeli veya diğer çalışanlar veya üniversite öğretim elemanları veya diğer kişi ve kuruluşlarla yapılacak sözleşmelere karar verir ve bunları FHK Başkanı aracılığıyla Mütevelli Heyet'in onayına sunar. Mütevelli Heyetçe verilmiş kararları uygular.
- Üniversite öğretim elemanları veya diğer çalışanların fikri haklar kapsamında bilinçlenmelerini sağlayacak eğitim ve etkinliklere karar verir.
- Fikri Haklar konusunda destek alınacak olan Patent ve Marka Vekil'inin seçimine karar verir ve bu kararı FHK Başkanı aracılığıyla Mütevelli Heyet'in onayına sunar.

Madde 9 – Fikri Haklar Komisyonu'nun Sekreteryası (FHKS)

Fikri Haklar Komisyonu'nun sekreteryasını TTO Modül 4 Birim Sorumlusu Uzman yürütür. FHKS'nin görev ve sorumlulukları aşağıda tanımlanmaktadır.

- Üniversite ilgili birimlerinden gelen talepler üzerine FHK Başkanı ve TTO Müdürü ile koordine ederek, toplantı gündemini oluşturur ve toplantıları düzenler.
- FHK toplantı notlarının tutulmasını sağlar ve hazırlanacak tutanakları ilgililere duyurur.
- Üniversite çalışanları veya işbirliği yapılan kişi veya kuruluşlardaki kişiler tarafından bildirilen Fikir Ürünü Bildirim Formlarını değerlendirir ve bunları FHK'na sunar.
- Patent veya faydalı model başvurularının yapılması öncesinde Patent Ön Araştırması yapılmasına karar verir.
- Patent, faydalı model, endüstriyel tasarım ve marka başvurularının yapılmasını sağlamak amacıyla patent ve marka vekili ile ilgili çalışmaları yapar ve belgelerin alınmasına kadar olan süreci izler. Eser sahipliğine ilişkin eserin oluşturulduğu zamanı belirlemek amaçlı zaman damgası alınması işlemleri yürütür. Süreçteki gelişmeleri içeren raporları temin ederek FHK'nu bilgilendirir.
- Patent ve Marka Vekili ile temasa geçerek patent veya faydalı model belgelerine ilişkin yıllık ücretlerin yatırılmasını, endüstriyel tasarımların ve markaların süresinde yenilenmelerini izler ve sağlar.
- Patent ve Marka Vekili ile ön değerlendirme yaparak Buluş Bildirim Formunu FHK'nun gündemine sunar.
- Yukarıda belirtilen işlemlerle ilgili kayıtların tutulmasını ve dosyalanması sağlar ve denetler.

Madde 10 – FHK Toplantıları:

FHKS'den gelen talepler FHK Başkanı tarafından değerlendirilir ve FHK Başkanı tarafından toplantı gündemi oluşturulur ve toplantı düzenlenir.

Toplantı notlarını ve kayıtlarını FHKS tutar.

3. ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Madde 11 - Temel Prensipler ve Uygulamalar

Bu maddede Çankaya Üniversitesi ile buluş yapan Üyeleri arasında, buluşa ilişkin bildirimlerin yapılması, koruma kararları alınması ve hakların elde edilmesi sürecinde Üniversite ile buluşçu Üyelerin izlemesi gereken temel prensipler ve uygulamalar açıklanmaktadır. Bu temel prensiplerin uygulanmasından TTO sorumludur. Fikri haklar kapsamındaki diğer fikir ürünleri konusunda da benzeri işlemler yapılır.

11.1 Hizmet ve Serbest Buluşlar: Üyelerin buluşları, hizmet buluşları ve serbest buluşlar olarak ikiye ayrılır.

Hizmet buluşları, Üyelerinin Üniversitede yükümlü olduğu işi gereği gerçekleştirdiği veya Üniversitenin deneyim ve çalışmalarına dayanan, Üniversite kaynaklarının kullanıldığı, Üyelerin iş ilişkisi kapsamında yaptığı buluşlardır.

Hizmet buluşlarının dışında kalan buluşlar serbest buluş olarak kabul edilir

11.2 Kurumsal Eserler: Üniversite olarak, çalışanlar veya yükleniciler tarafından Üniversite gözetiminde meydana getirilen eserleri ifade eder. Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nda tanımlandığı üzere, tüm "kiralık eserler" bu kapsama dahildir (örneğin kiralanan programcılar tarafından yazılan bilgisayar programları gibi). Üniversite yayınları, mimari tasarımlar, mühendislik çalışmaları ve danışmanlık raporları gibi Üniversite çalışanı statüsünde olmayanların hazırlamakla görevlendirildiği eserler de bu kapsamdadır. Üniversite'nin haklarını tam anlamıyla korumak için Üniversite'nin genel politikası, görev kapsamında hazırlanmış bir esere sahip olunmak istenmesi durumunda yazılı sözleşme yapılmasını gerektirmektedir.

11.3 Eserler

11.3.1 Genel Kural: Akademik kurallara uymak açısından genellikle öğretim elemanlarının akademik araştırma, bilgi ve sanatsal ifadelerinin sonuçlarını yaymak amaçlı kitap, makale, tez, bildiri, roman, şiir, beste ve benzeri eserlerin manevi ve mali hakları eser sahiplerine aittir.

Üniversite kaynaklarının kullanımı ile ortaya çıkarılan eserler, kurumsal eserler veya sponsorlu (Üniversite kaynakları dışında desteklenen) araştırma sözleşmesi gibi sözleşme yükümlülüklerine tabi eserler yukarıdaki genel kural dışındadır. Bu tür eserlerin mali hakları Üniversite'ye aittir.

11.3.2 Bildirim Yükümlülüğü: Üniversite, buluş bildirimlerinin alınması ve yanıtlanması konusunda TTO'ni yetkilendirmiştir.

Üyeler, bir hizmet buluşu veya serbest buluş yaptığını değerlendirdiğinde, buluşunu yazılı olarak ve ivedilikle TTO'ne bildirmekle yükümlüdür. Bu bildirim, Buluş Bildirim Formu'nun doldurulması ve bu formun gerekli tüm eklerinin bir dosya olarak hazırlanması ve ayrıca tüm bunların TTO Bilgi Yönetim Sistemi (BYS) hazır olup işletmeye alınıncaya kadar TTO'ne dosya olarak, TTO BYS işletmeye alındıktan sonra TTO BYS üzerinden gönderilmesiyle yapılır. Söz konusu dosyanın bildirilen buluş ile ilgili tüm ayrıntıları yazı ve resim olarak içermesi ve ayrıca elektronik ortamda da sunulması ve yapılacak bir patent başvurusuna temel teşkil etmesi esastır.

Buluşun birden çok Üye tarafından gerçekleştirilmesi halinde, Üyeler, bildirimini BBF'na uygun olarak ve tek bir dosya halinde yapar.

Buluş Bildirim Formunun dördüncü kısmında belirtilen buluşa katkı yüzdelerinde buluşçuların anlaşamamaları halinde, katkı yüzdeleri FHK tarafından belirlenir.

TTO, kendisine ulaşan bildirim bildirim tarihini, bildirimde bulunan kişi veya kişilere 3 (üç) gün içinde yazılı olarak bildirir.

TTO, buluş bildirimini ile ilgili ön çalışmayı başlatır, BBF'nu ve gerekli belgeleri kontrol eder. TTO, eksik belge veya düzeltilmesi gereken yerler olduğunu tespit ederse, düzeltme talebini ilgili Üye'ye bildirir. Düzeltme talebini alan Üye düzeltmeyi 7 (yedi) gün içinde yapmak durumundadır.

TTO, BBF ve gerekli belgelerin incelenmesi, varsa eksik hususlar ile düzeltmelerin tamamlanması sonrasında bu çalışmalarını dışarıdan hizmet satın alınan Patent Vekili Firma'ya gönderir. Patent Vekili Firma gerekli çalışmalarını ve incelemelerini tamamlayarak TTO'ne bilgi verir. TTO, bu bildirim ile ilgili hazırladığı raporu FHK üyelerine toplantı talebi ile birlikte gönderir.

FHK, toplantı gündemindeki FH ile ilgili konuları görüşerek ticarileştirilme potansiyeli ve patent başvurusu yapılacak olan buluşlara karar verir. Bu kararlara göre TTO, patent başvurusu yapılacak olan buluşlar için Patent Vekili Firma ile patent başvurusu yapılması için gerekli çalışmalarını başlatır. FHK, BBF gönderilme tarihinden itibaren 3 (üç) ay içerisinde söz konusu buluşun serbest buluş niteliğinde olduğuna karar verirse, buluşu Üyeler lehine serbest bırakabilir.

Fikri haklar kapsamındaki diğer fikir ürünleri için de, her fikir ürününün kendine özgü yapısına uygun olarak, benzer kurallar uygulanır.

Madde 12 -Üniversitenin Buluşa İlişkin Hakları:

Üyeler tarafından yapılan buluşlar üzerindeki mali haklar, Üniversite'ye aittir. Patent veya Faydalı Model başvurularının Üniversite adına yapılması, belgelerinin Üniversite adına alınması veya Üniversite lehine ticari sır olarak saklanması Üniversitenin yasal hakları olarak kabul edilir.

FHK, bildirilen buluşun korunmasına gerek olup olmadığına karar verebilir. FHK, buluş bildirim formunda önceki teknik hakkında yeterli bilgi bulunmaması durumunda, Üniversite ile anlaşmalı Patent Vekili tarafından yapılacak ön araştırmadan sonra kararını verebilir.

FHK, değerlendirme sırasında buluşun açıklanmamasına ve ticari sır olarak saklanmasına, buluşun kısmen açıklanmamasına ve ticari sır olarak saklanacak kısmın dışında kalan kısım için patent veya faydalı model başvurusu yapılmasına karar verebilir.

Madde 13- Fikri Hak Sözleşmeleri:

Üniversite, Üniversite'ye karşı teknik sorumlulukları olan veya Üniversite'de içeriden veya dışarıdan destekli bir araştırma programına katılan herkesin bir "Fikri Hak Sahipliği Sözleşmesi (FHSS)" imzalamasını öngörür.

Ayrıca öğrenciler de dahil olmak üzere, Çankaya Üniversitesi, Üniversite'de yürütülen araştırma projelerine katılan veya katılmayı planlayan, çalışan statüsünde olmayan kişilerin de FHSS imzalamasını öngörür.

Madde 14 - Harici Sponsorluk:

Fikri haklar kapsamındaki fikir ürünlerinin dış kaynaklarla desteklenen bir araştırma kapsamında geliştirilmiş olması durumunda, araştırma sözleşmesi sponsora söz konusu materyale yönelik belirli haklar verebilir, yayımın önceden bildirilmesi gibi başka yükümlülükler getirebilir.

Sözleşme yapılmadan önce şartların belirlenmesi, açık noktalar kalmaması ve sonrasında da şartları anlama ve şartlara uyum konusunda gerekli yardım için TTO'ne başvurulmalıdır. Tüm araştırma sözleşmeleri, Üniversite imza yetkilileri tarafından imzalanır ve sözleşmenin uygulama safhaları, TTO tarafından takip edilir. Sözleşmeyi yürüten ve yönetenler tarafından bu yönerge kapsamında talep edilen destekler TTO tarafından sağlanır.

TTO kurulmadan önce imzalanmış olan sözleşmeler bu kapsam dışında olup ayrıca değerlendirilecektir.

Madde 15 – Serbest Fikir Ürünleri

Madde 2’de tanımlanan kişiler kendilerine ait olan fikri haklar kapsamındaki fikir ürünlerini ticarileştirmek isterlerse TTO’ne fikir ürünlerini bildirmek suretiyle Üniversite’ye teklifte bulunabilirler. Üniversite, açıklanan fikir ürününün ticari potansiyelini, FHK aracılığıyla değerlendirerek lisanslanma çalışmalarını yapıp yapmayacağına karar verir. Lisanslanmanın TTO tarafından yapılmasının kabulü, fikri haklar kapsamındaki fikir ürünlerinin ekonomik (mali) haklarının Üniversite’ye devrini gerektirir.

Bu yönerge kapsamındaki kişiler (madde 2), serbest fikir ürünlerinin ticarileştirilmesi için başka yöntemler seçme konusunda serbesttir. Ancak bu fikir ürünlerinin Üniversite haklarına tabi olmamaları, yani serbest fikir ürünü olmaları gerekmektedir.

Madde 16 – Ticarileştirme

16.1 Genel

16.1.1 Lisans: Üniversite, kamu yararına ve kullanımına yönelik fikir ürünlerinin ticari gelişimini teşvik eder. Bu, genel olarak Üniversite’nin bir veya birden fazla işletmeye söz konusu fikir ürünlerinin daha fazla geliştirilmesi, kullanılması veya satılması için lisans vermesini gerektirir.

16.1.2 Münhasır ve Münhasır Olmayan Lisans: Üniversite, tüm fikir ürünleri için mümkün olduğu kadar münhasır olmayan bir şekilde sunma gayreti gösterir. Bununla birlikte, birçok durumda bir ticari işletmenin ticari gelişim ve üretimi taahhüt etmesinin ekonomik açıdan uygun olması için münhasır lisans verilmesi gerekebilir. Böyle durumlarda Üniversite, işletmelere münhasır haklar vermeye karar verebilir.

16.1.3 Maliyetler: Fikir ürünlerinin korunmasını güvence altına almak için yapılan ticarileştirme ile ilgili maliyetler, ticarileştirmeyi takip eden tarafa bağlı olarak tamamen Üniversite’nin sorumluluğundadır.

16.2 TTO Bildirimi: Bir fikir ürünü TTO’ne bildirildikten sonra (madde 11.6.2) ticari potansiyelinin değerlendirilmesi için TTO Fikri Sınai Hakların Yönetimi ve Lisanslama Hizmetleri Birimi Sorumlusu ve Patent Vekili Firma elemanından oluşan bir grup tarafından ön çalışma yapılır. Değerlendirme süreci, FHK tarafından fikir ürünü sahipleri ile birlikte 3 (üç) ay içerisinde tamamlanır. FHK’nun destek kararı alması ve başvuru yapılması veya yasal korumanın güvence altına alınması yönündeki kararının Mütevelli Heyeti tarafından onaylanması durumunda, eğer önceden bir sözleşme yapılmamışsa, fikir ürünü sahipleri ile Üniversite arasında bir devir sözleşmesi yapılır. Bu durumda hakların korunmasına ve ticarileştirilmesine ilişkin tüm masraflar Üniversite tarafından karşılanacaktır.

16.2.1 Fikir Ürünü Sahiplerinin Desteği: Fikir ürünlerinin doğrudan veya TTO aracılığıyla başarılı bir şekilde lisanslanması için, fikir ürünü sahiplerinin TTO ile işbirliği halinde çalışması ve desteklemeleri gerekir.

16.2.2 Gelirlerin Paylaşımı: Buluşun ticarileştirilmesi halinde gelirlerin tamamı buluş sahibi öğretim elemanına aittir. Ancak Çankaya üniversitesi, buluşla sonuçlanan araştırmalar için özel olarak belli araç ve gereçleri sağlamış ve harcamalarda bulunmuşsa, öğretim elemanı, buluşunun ticarileştirildiğini yazı ile bildirmek ve elde edeceği kazanç miktarı hakkında bilgi vermekle yükümlüdür. Üniversite, yazılı bildirimden itibaren üç ay içinde elde edilen kazançtan uygun bir miktarın verilmesini talep edebilir. Bu miktar, Üniversite tarafından yapılan harcamalardan fazla olamaz.

Madde 17 – Yurt Dışında Hakların Korunması:

FHK, bildiri yapılan buluşların Üniversite adına korunması için, ulusal, bölgesel ve uluslararası yasal düzenlemelere göre, belirli ülkelerde fikir ürününe yönelik başvuru yapılmasına ve belge

alınmasına karar verebilir. Bunun için ilgili ülkede Patent Vekili Firma'dan hizmet satın alınabilir. Fikri haklar kapsamındaki her fikir ürününün kendine özgü yapısına uygun kurallar uygulanır.

Madde 18 – Diğer Sözleşmeler:

Bu yönerge kapsamındaki Üyeler, üçüncü kişilerle yaşanabilecek anlaşmazlıklardan korunmak amacı ile, üçüncü kişilerle yapılacak olan sözleşmeleri ve ilgili yasal düzenleme hükümlerini dikkatli bir şekilde incelemelidir. Sorun çıkması veya net olmayan konular olması durumunda TTO'den yardım talep etmelidir. Üyeler, üçüncü kişilerle bu yönergenin hükümlerine aykırı bir sözleşme imzalamaktan kaçınmalıdır.

Madde 19 – Bedel:

Üniversite öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer çalışanların ortaya çıkardığı fikir ürünleri ile ilgili bedellerin hesaplanmasına yönelik ilkeleri belirleyecek olan Yönerge, TTO tarafından hazırlanır, FHK tarafından değerlendirilip uygun bulunduktan sonra sırasıyla Üniversite Senatosu ve Mütevelli Heyet'in onayı ile yayımlanarak yürürlüğe girer.

Madde 20 – Gizlilik:

Üniversite öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer çalışanlar, hizmet buluşunu serbest buluş niteliği kazanmamış ise gizli tutmakla yükümlüdür.

Buluştan haberi olan ilgili kişiler de buluşu başkalarına açıklayamaz ve buluş konusundan yararlanamaz. Fikri Haklar kapsamındaki diğer fikir ürünleri için de, her fikir ürününün kendine özgü yapısına uygun olarak, benzer kurallar uygulanır.

Madde 21 - Üniversite Haklarından Feragat:

Üniversite, bildiri yapılan fikir ürününün Üniversite lehine korunmamasına karar vermesi durumunda, fikir ürünü sahipleri lehine feragat edecektir.

Madde 22 – Uygulama ve Yürürlük:

Bu Yönerge yayın tarihinde yürürlüğe girer. Bu Yönerge hükümlerini Çankaya Üniversitesi Rektörü yürütür.

EKLER:

- EK-1 Çankaya Üniversitesi Buluş Bildirim Formu,
- Ek-2 Çankaya Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Hizmet Alan ve Vekil Arasında İşbirliği Sözleşmesi
- EK-3 Çankaya Üniversitesi Fikri Haklar İş Akış Diyagramı.